

אישיות – סימון וייל (1927 – 2017)

סימון וייל הייתה פוליטיקאית ועורכת דין יהודייה-צרפתייה, ניצולת השואה. כיהנה כשרת הבריאות ולאחר מכן כשרת הרווחה בממשלות צרפת, והייתה שתי קדנציות נשיאת הפרלמנט האירופי. בזמן כהונתה כשרת הבריאות וייל קידמה את זכויותיהן של נשים בצרפת ובניהן את הזכות להפלה. וייל כיהנה גם כנשיאת הקרן לזכר השואה. בשנת 1979 הוענק תואר דוקטור לשם כבוד מטעם אוניברסיטת בר אילן. היא גם כלת פרס קרל הגדול לשנת 1981, כלת פרס נסיך אסטוריאס לשנת 2005 ומשנת היא נושאת בתואר "דיים" במסדר האימפריה הבריטית. היא נפטרה שבועיים לני יום הולדתה ה-90 ונקברה בפנתיאון של פריז, וייל היא האישה החמישית שנקברה בפנתיאון. [הרחבה למתעניינים](#)

מושג – תרגום השבעים

תרגום השבעים הוא השם שניתן לתרגום המקרא ליוונית במאה השלישית והשנייה לפני הספירה. בתחילה תורגמו רק חמשת חומשי התורה על ידי יהודים, וכעבור 350 שנה תורגמו ספרים מקראיים אחרים על ידי הנוצרים ואימצו את מונח זה. בראשיתו, התרגום נועד לשמש את היהודים דוברי-היוונית באגן הים התיכון, בייחוד באלכסנדריה. בהמשך, עם אימוצו של התרגום לחיק הנצרות, הוא ננטש על ידי היהדות והשתמר בעיקר בכנסייה הנוצרית בה הוגדר בתור הברית הישנה. בין הטקסט שקיים בנוסח המסורה לבין הטקסט של תרגום השבעים יש לעיתים הבדלי נוסח, סגנון, מינוח ולעיתים ישנם אף הבדלים בסדר העריכה של הפרקים בחיבור. בהיסטוריה היהודית נחשב התרגום כאירוע שלילי. [הרחבה למתעניינים](#)

מילה/ביטוי בעברית – גְּבִינִים ושמורות

גבין הינה מילה ספרותית למילה גְּבָה וברבים גבינים – קשת השערות שמעל העין בתחתית המצח. שמורה הינה העפעף שמגן על העין וברבים שמורות העין.

מונח טכנולוגי – ChatGPT

מונח זה נפוץ מאד בכותרות בעת האחרונה והינו נושא לדיונים רבים באשר לשינוי שיביא בחיינו. זהו מודל בינה מלאכותית שפותח על ידי OpenAI הוא "נחשף" לכמות עצומה של נתוני טקסט ויכול ליצור טקסט דמוי אדם. המודל הוכשר באמצעות טכניקה הנקראת למידה ללא פיקוח, כלומר הוא הצליח ללמוד דפוסים ויחסים בנתוני הטקסט ללא צורך בתוויות מפורשות או פיקוח. ChatGPT נועד להיות מסוגל לבצע מגוון רחב של משימות עיבוד שפה טבעית, כגון תרגום שפה, סיכום ומענה לשאלות. ניתן גם לכוון אותו למשימות ספציפיות, כגון צ'אט או מערכות לניהול דיאלוג, וליצור תגובות דמויות אנושיות כאשר הוא יודע להבין גם את ההקשר. ChatGPT "למד" כמות גדולה של נתוני טקסט וניתן לכוון אותו כדי ליצור טקסט הדומה למחברים, סגנונות או ז'אנרים ספציפיים. זה מאפשר להשתמש בו במגוון רחב של יישומים, כגון יצירת תוכן, תרגום שפה ועוד. [הרחבה למתעניינים](#)

בברכת "אם לא תשאל איך תדע"

אבא

[הצטרפות / הסרה מרשימת התפוצה של מרחיב הדעת](#)
[לקריאת גיליונות קודמים באתר שלי](#)